

فهرست مندرجات

ایدز

- ۱ اچ آی وی
 - ۱,۱ مکانیسم تکثیر
- ۲ انتقال و پیشگیری
 - ۲,۱ راه‌هایی که ایدز نمی‌تواند منتقل شود
 - ۲,۲ پیشگیری
- ۳ روز جهانی ایدز
- ۴ آزمایش اچ آی وی
 - ۴,۱ آزمایش‌های تشخیصی
- ۵ نشانه‌ها و عوارض
- ۶ بیماری‌های مرتبط با ایدز
- ۷ داروها و درمان‌ها
 - ۷,۱ داروی ایرانی
 - ۷,۲ عوارض جانبی داروها
- ۸ بدنامی
- ۹ قربانیان شهیر ایدز
- ۱۰ منابع

روبان قرمز ، نماد بین المللی آگاهی و توجه به ایدز است.^[۱]

ایدز (به انگلیسی: *AIDS* یا *Acquired Immune Deficiency Syndrome*) به معنی نشانه های نقص ایمنی اکتسابی می باشد، یک بیماری پیشرونده علاج نشدنی^[۲] و قابل پیشگیری^{[۳][۴]} است، این بیماری حاصل تکثیر ویروسی به نام اچ آی وی (Human Immunodeficiency Virus) در بدن میزبان است^[۵] که باعث تخریب جدی دستگاه ایمنی بدن (معروف به نقص ایمنی یا کمبود ایمنی) انسان می گردد که خود زمینه ساز بروز عفونت های موسوم به فرصت طلب است که یک بدن سالم عموماً قادر به مبارزه با آنهاست و در نهایت پیشرفت همین عفونت ها منجر به مرگ بیمار می گردد به طوری که بیماری سل عامل اصلی مرگ و میر در میان مبتلایان به ایدز در سراسر جهان است.^[۶]

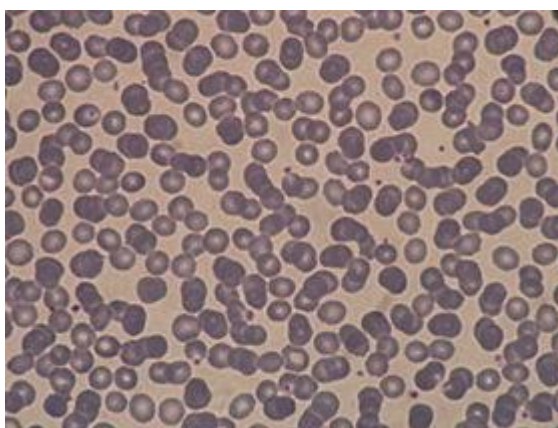
در سال ۱۹۸۱ هشت مورد وخیم از ابتلا به بیماری کاپوسی سارکوما، یکی از انواع خوش خیم تر سرطان که معمولاً در میان افراد سالمند شایع است، در میان مردان همجنسگرای نیویورک گزارش شد. تقریباً همزمان با این موارد، شمار مبتلایان به یک عفونت ریوی نادر در کالیفرنیا و نیویورک بالا رفت. با این که در آن زمان عامل شیوع ناگهانی این دو بیماری مشخص نشده بود، اما معمولاً از این دو واقعه پزشکی به عنوان آغاز ایدز یاد می‌کنند. در طی یک سال این بیماری بدون نام، گسترش زیادی داشت تا سرانجام در ۱۹۸۲ آن را ایدز نامیدند.^[۴]

از سال ۱۹۸۸ به منظور افزایش بودجه‌ها و همچنین برای بهبود آگاهی، آموزش و مبارزه با تبعیض‌ها اول دسامبر هر سال (برابر ۱۰ آذر) به عنوان روز جهانی ایدز معین شده است، هر ساله برای این روز شعاری نیز در نظر گرفته می‌شود.^[۷] ایدز معضلی پزشکی-بهداشتی است که ابعاد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آن بسیار گسترده است.^[۵] در سال ۱۹۹۶، سازمان ملل متحد ایدز را نه تنها به عنوان یک مشکل سلامتی مورد توجه قرار داد بلکه آن را یک مسئله بر سر راه پیشرفت بشری برشمرد.^[۸] بیش از ۹۰ درصد موارد آلودگی مربوط به کشورهای جهان سوم و در حال توسعه است. ایدز در حال حاضر چهارمین علت مرگ و میر بشر می‌باشد که پیش بینی می‌شود تا سال ۲۰۱۰ مقام اول را از آن خود نماید.^[۳]

اچ آی وی

اچ آی وی در حین جوانه زدن از یک گویچه سفید خون

باقت خونی هدف اصلی ایدز است.

اچ آی وی

یک ویروس به نام اچ آی وی عامل بروز بیماری ایدز است، هر فرد دچار اچ آی وی، الزاما مبتلا به ایدز نیست بلکه برخی تظاهرات بالینی را اگر بروز دهد مشخص می شود به ایدز مبتلا شده است. تنها نیمی از افراد آلوده به اچ آی وی، در طی ۱۰ سال به

مرحله ایدز مبتلا می‌شوند. این زمان در افراد مختلف متفاوت است و به وضعیت سلامتی و عادات فردی افراد بستگی دارد، امروزه برخی داروها نیز به کنترل این روند کمک می‌کنند. [۳]

مکانیسم تکثیر

- چسبیدن : خوشه‌های پروتئینی در سطح بیرونی ذرات ویروس، به دریافت کننده‌های پروتئینی سلول مقصد ملحق می‌شوند.
- کپی ژن‌ها : اچ آی وی نمونه‌ای از اطلاعات ژنتیکی خود را کپی می‌کند.
- تکثیر : ویروس این کپی از ژن‌ها را وارد دی‌ان‌ای (DNA) سلول میزبان می‌کند. وقتی سلول میزبان شروع به تکثیر می‌کند، بخشهای تشکیل دهنده اچ آی وی را نیز تکثیر می‌کند.
- آزاد سازی : بخشهای تشکیل دهنده ویروس در نزدیکی جداره سلول جاسازی می‌شوند. آنها یک جوانه را تشکیل می‌دهند که از سلول جدا می‌شود و به یک ذره جدید اچ آی وی تبدیل می‌شوند. [۹]

انتقال و پیشگیری

هرچند اچ آی وی در تمام ترشحات بدن فرد مبتلا (بجز عرق) وجود دارد ولی برای انتقال و سرایت تنها سه راه اثبات شده است:^[۵]

- **آمیزش جنسی:** شایعترین راه سرایت ویروس، تماس جنسی است. ویروس ممکن است از فرد مبتلا به شریک جنسی اش منتقل بشود (مرد به مرد، مرد به زن و زن به مرد). سرایت از زن به زن هم امکان دارد، سرایت از راه تماس جنسی ۸۰ درصد کل موارد را شامل می شود که بیشتر از ۷۰ درصد آن از راه تماس با جنس مخالف و ۱۰ درصد آن از طریق تماس با همجنس است.^[۳] هرچند در ایران این روند متفاوت است، به طوری که شایع ترین راه انتقال ایدز در ایران استفاده از سرنگ آلوده توسط معتادین تزریقی و یا انتقال خون آلوده است.^[۲]
- **تبادل خون یا فرآورده های آن:** ویروس می تواند از راه مصرف خون و یا فاکتورهای انعقادی آلوده هم منتقل شود.^[۱۰] ویروس می تواند از راه یک ورید (مثلا در حین تزریق وریدی)، مقعد، واژن، آلت، دهان و سایر غشاهای مخاطی (نظیر چشم و مخاط داخل بینی) و یا بریدگی ها و زخم ها وارد بدن میزبان شود.^[۱۰]

بیماران هموفیلی و معتادان تزریقی که از سرنگ و سوزن بطور مشترک استفاده می کنند از گروه های پر خطر در ابتلا به ایدز به حساب می آیند.^[۴]

- از مادر مبتلا به جنین: ویروس می‌تواند از طریق مادر آلوده به جنین در داخل رحم و یا حین زایمان و یا در طی دوران شیردهی (که می‌توان به وسیله جایگزینی شیر مادر، از آن جلوگیری کرد) به جنین یا نوزاد منتقل شود.^[۸]^[۹] این شیوه در مورد ابتلای کودکان، بسیار شایع است به طوری که ۹۰ درصد تمامی کودکان مبتلا به HIV در سال ۲۰۰۳ از طریق انتقال مادر به کودک دچار شدند هرچند داروها در کاهش احتمال این انتقال موثرند.^[۱]

نوشته روی پوستر:

من مبتلا به ایدز هستم، مرا بغل کنید.

من نمیتوانم شما را بیمار کنم.

راه‌هایی که ایدز نمی‌تواند منتقل شود

- از طریق هوا، سرفه و عطسه.
- از طریق بوسیدن، تماس پوستی یا دست دادن.
- از طریق استفاده مشترک از لوازم آشپزی مانند بشقاب، قاشق و چاقو.
- از طریق تماس با صندلی توالت.
- از طریق حشرات، نیش یا گاز حیوانات.
- از طریق شنا در استخرهای عمومی.
- از طریق خوردن غذایی که توسط فرد مبتلا به اچ آی وی تهیه شده باشد.^[۱۲]

پیشگیری

از آنجا که تاکنون واکسن و یا علاج قطعی برای این بیماری کشف نشده‌است و در آینده نزدیک نیز امکان پذیر به نظر نمی‌رسد^[۵] مهم‌ترین راه مبارزه با این بیماری پیشگیری و آموزش است.

گزارش سال ۲۰۰۷ بانک جهانی در مورد ایدز در جنوب آسیا، شیوع بیماری ایدز را «شدید» اما «قابل پیشگیری» می‌داند.^[۱۳]

برای پیشگیری از انتقال اچ آی وی، بهترین راه خودداری از برقراری رابطه جنسی با فرد مبتلا و یا استفاده از کاندوم‌های جنس لاتکس (نوعی پلاستیک) است.

ذرات با ابعاد اچ آی وی نمی‌توانند از کاندوم لاتکس عبور کنند و اگر به درستی و به طور منظم استفاده شوند شیوه کاملاً موثری در کاهش خطر انتقال بیماری محسوب می‌شوند. هرچند تنها شیوه صد در صد موثر خودداری کامل از آمیزش جنسی با افراد مشکوک به داشتن رفتارهای پرخطر است.

معتادان تزریقی می‌توانند با خودداری از مصرف سرنگ‌های مشترک خطر ابتلا به اچ آی وی را کاهش دهند.^[۱۴]

روز جهانی ایدز

از سال ۱۹۸۸ به منظور افزایش بودجه‌ها و همچنین افزایش آگاهی، آموزش و مبارزه با تبعیض‌ها روز اول دسامبر هر سال به عنوان روز جهانی ایدز نامگذاری شد و هر ساله برای این روز، شعار خاصی نیز در نظر گرفته می‌شود، هدف عمده از این کار این است که به عموم مردم یادآوری شود که HIV از بین نرفته‌است و هنوز کارهای زیادی است که باید انجام شود.^[۱۵]

در روز جهانی ایدز مردم لباسهایی مزین به روبان قرمز را بر تن می‌کنند تا توجه و مراقبت در برابر HIV و ایدز را متذکر شده و به دیگران یادآور شوند که به تعهد و پایبندی و حمایت آنها مورد نیاز است.^[۱۶]

آزمایش اچ آی وی

مردی در حال خون دادن برای آزمایش اچ آی وی

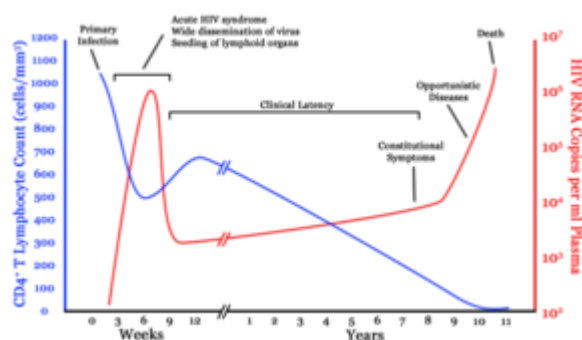
بسیاری از مبتلایان به ایدز از بیماری خود ناآگاهند.^[۱۰] کمتر از یک درصد از جمعیت شهری آفریقا که از نظر جنسی فعال هستند آزمون اچ آی وی داده‌اند، و این نسبت در منطقه‌های روستایی از این هم کمتر است. همچنین، تنها نیم درصد از زنان بارداری که از امکانات بهداشت شهری بهره می‌گیرند، آزمایش اچ آی وی داده و نتیجهٔ آزمایش خود را دریافت نموده‌اند. افزون بر آن، این نسبت برای بهداشت روستایی از این هم پایین‌تر است.^[۱۰] از سال ۱۹۸۵ به بعد برای استفاده از فراورده‌های خونی آزمایش HIV انجام می‌گیرد.

آزمایش‌های تشخیصی

- در جریان عمومی ترین آزمایش‌ها برای تشخیص اچ آی وی، یک نوع خاص از پادتن‌ها یا همان پروتئین‌های ضدبیماری ردیابی می‌شود.

- در چند هفته‌ای که ردیابی آلودگی بی‌ثمر و جواب آزمایش منفی است، فرد آلوده می‌تواند ویروس را به سایرین منتقل کند. [۱۶]

نشانه‌ها و عوارض

نمودار عمومی رابطهٔ میان نسخه‌های HIV (تکثیرشده از ویروس‌ها) و شمار CD⁺ε بر میانگین زمان آلودگی به HIV بدون مراقبت؛ هر بیماری مشخص می‌تواند دوره را به قدر قابل توجهی تغییر دهد.

CD⁺ε T Lymphocyte count (cells/mm³)

HIV RNA copies per mL of plasma

نشانه‌های ایدز اصولاً نشانه‌هایی هستند که اشخاصی که سیستم ایمنی سالم دارند، دارای آن‌ها نمی‌باشند. بیشتر نشانه‌های ایدز زمان بروز عفونت‌های عارض‌شونده از باکتری، ویروس، قارچ و انگل‌هایی به وجود می‌آیند، و معمولاً به آسانی مهار

می‌شوند، پدیدار می‌شوند. آسیب‌های فرصت‌طلبانه HIV در کسانی معمول هستند که ایدز دارند.^[۱۷]

بیماری‌های مرتبط با ایدز

ضایعات پوستی یک مبتلا به ایدز، این ضایعات پوستی نشان دهنده کاپوسی سارکوما هستند^[۱۸]

سیستم دفاعی بدن که از حمله ویروس صدمه دیده‌است، قوای خود را برای مبارزه با بیماری‌ها از دست می‌دهد و هر نوع عفونتی می‌تواند جان بیمار را تهدید کند. کسانی که به اچ‌آی‌وی دچار هستند در مقابل بیماری‌هایی مانند سل، مالاریا، ذات‌الریه، برفک، زونا، زخم‌های بدخیم، سرطان، عفونت‌های مغزی، عفونت شکم و خطر نابینایی آسیب پذیرتر می‌شوند. بیماران مبتلا به ایدز همچنین در مقابل آنچه به نام عفونت‌های فرصت طلب معروف است آسیب پذیر هستند. این نوع از عفونت‌ها از

باکتری‌های شایع، قارچ‌ها و انگل‌هایی نشات می‌گیرد که یک بدن سالم قادر به مبارزه با آنهاست، اما می‌توانند در افرادی که سیستم دفاعی بدن آنها آسیب دیده ایجاد بیماری کند و گاه آنها را از پا در آورند.^[۱۹]

داروها و درمان‌ها

در مجموع پنج دسته دارو وجود دارد که در مقاطع مختلف ورود و رشد اچ‌آی‌وی عمل می‌کنند:

- بازدارنده‌های ورودی: این داروها به پروتئین‌های موجود بر سطح بیرونی ویروس اچ‌آی‌وی می‌چسبند و از پیوستن و ورود آن به سلول‌ها جلوگیری می‌کند. از این گروه تاکنون تنها یک نمونه از دارو، به نام "فوزیون (Fuzeon)"، وارد بازار شده‌است.

- بازدارنده‌های گیرنده کموکاین (Chemokine Coreceptor Antagonists): این داروها به نوعی پروتئین موجود بر سطح بیرونی سلول‌های پذیرنده اچ‌آی‌وی می‌چسبند و از چسبیدن ویروس به سلول جلوگیری می‌کند. از این گروه تاکنون تنها یک دارو، به نام Maraviroc وارد بازار شده‌است.^[۲۰]

- بازدارنده‌های آن‌آرتی (Nucleoside reverse transcriptase): این بازدارنده‌ها اچ‌آی‌وی را از نسخه‌سازی از ژن‌های خود باز می‌دارد.

- بازدارنده‌های آن‌ان‌آرتی (Non-nucleoside reverse transcriptase):
این بازدارنده‌ها نیز فرآیند نسخه سازی را مختل می‌کنند. آنها با چسباندن خود به آنزیمی که این فرآیند را کنترل می‌کند نسخه سازی را مختل می‌کنند.
- بازدارنده‌های پروتئاز (Protease): این داروها به آنزیم دیگری به نام پروتئاز که نقش اساسی در جمع آوری ذرات ویروس تازه دارد، می‌چسبند.
داروهای ضد ایدز باید به صورت ترکیبی مصرف شوند. معمولاً سه نوع داروی مختلف از دست کم دو دسته مختلف از داروها به طور همزمان به بیمار تجویز می‌شود. با تغییر شکل دادن اچ‌آی‌وی، برخی از نمونه‌های این ویروس در مقابل داروها مقاوم می‌شوند. بنابراین شانس کنترل اچ‌آی‌وی در صورت استفاده از چند دارو بیشتر خواهد بود. در برخی موارد از مبتلایان تازه، ویروس‌هایی ردیابی شده‌اند که حتی پیش از آغاز معالجات در برابر داروهای موجود مقاومت نشان می‌دهند.^[۲۱]

داروی ایرانی

محققان ایرانی داروی گیاهی ضد ایدز جدیدی با نام ایمد^[۲۲] کشف کرده‌اند که به گفته مدیر این پروژه موجب تقویت سیستم دفاعی بدن در برابر این ویروس می‌شود و حاصل پنج سال تحقیق در این زمینه است.^[۲۳]

عوارض جانبی داروها

عوارض جانبی شایع

تهوع، استفراغ، سردرد، خستگی مفرط، کهیر، اسهال، بی‌خوابی، بی‌حسی در اطراف دهان، درد معده.

سایر عوارض جانبی

التهاب لوزالمعده، آسیب به کبد و لوزالمعده، زخمهای درون دهان، تغییر شکل بدن، آسیب به سلولهای عصبی، کم‌خونی، درد عضلانی و ضعف.^[۲۴]

بدنامی

ایدز تنها یک مشکل بهداشتی نیست، بلکه یک مشکل اجتماعی و فرهنگی نیز هست، این بیماری تابو تلقی می‌شود و با هاله‌ای از شرم و منع‌های اخلاقی و فرهنگی همراه است که این موضوع مانع از اعلام بیماری از سوی افراد شده و همین مساله منجر به پنهان ماندن بیماری، طی نشدن پروسه درمان و در نتیجه شیوع سریع آن می‌شود.^[۲۵]

به علت پیش‌داوری و ترس از سرایت بیماری، این بیماران درمورد انتخاب مسکن، شغل، مراقبت‌های بهداشتی و حمایت عمومی مورد تبعیض قرار می‌گیرند. رفتارهای

نامناسب و تحقیرآمیز موجب انزوای بیمار گشته، فرصت آموزش را از وی می‌گیرد. وحشت از مرگ، وحشت طرد و تنهایی و انگ اجتماعی، اخراج کارگران مبتلا و بدنامی از طرف دوستان و خانواده سبب می‌شود افرادی که گمان می‌کنند ممکن است آلوده باشند، وضعیت خودشان را تا جایی که مقدور است مخفی نگه دارند که این خود موجب گسترش آلودگی است.^[۲۰]

قربانیان شهیر ایدز

میشل فوکو

- ۱. فردی مرکوری/خواننده گروه موسیقی کوپین
- ۲. رابین کروزبی/گیتاریست گروه راک باند
- ۳. نستور آلمندوروس/فیلمساز اسپانیایی
- ۴. میشل فوکو/فیلسوف فرانسوی
- ۵. تامی موریسون/بوکسور آمریکایی

- ۶. اندرو سولیوان / روزنامه‌نگار آمریکایی
- ۷. جیا کارنگی / مدل آمریکایی [۲۶]

منابع

۱. ↑ ۱/۰ ۱/۱ ۱/۲ ۱/۳ ۱/۴ ۱/۵ آموزش همگانی ایدز. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۲. ↑ AIDS در ویکی‌پدیای انگلیسی. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۳. ↑ ۲/۰ ۲/۱ ۲/۲ ۲/۳ ۲/۴ وبگاه دانشجویان. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۴. ↑ ۴/۰ ۴/۱ ۴/۲ وبگاه دانشجویان. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۵. ↑ ۵/۰ ۵/۱ ۵/۲ ۵/۳ پارسيفا. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۶. ↑ وبگاه زندگی مثبت. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۷. ↑ وبگاه زندگی. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۸. ↑ وبگاه ایمود. بازدید در تاریخ ۱۲ اوت ۲۰۰۷.
۹. ↑

The AIDS Book: Creating A Positive Approach -
Publisher: Hay House (August ۱, ۱۹۸۸) - ISBN:

۰۹۳۷۶۱۱۳۲۸

۱۰. ↑ ۱۰/۰ ۱۰/۱ آموزش همگانی ایدز. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.
۱۱. ↑ وبگاه دانشجویان. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.

۱۲. ↑ شیوع بیماری‌های مقاربتی در جهان امروز و بازتاب اجتماعی

آن. (روش‌های تشخیص ، پیشگیری و درمان) - تالیف : دکتر ولی‌الله آصفی

- انتشارات انیس - تهران - چاپ اول : ۱۳۷۲

۱۳. ↑ وبگاه پل اطلاعاتی ایران-آمریکا. بازدید در تاریخ ۱۲ اوت ۲۰۰۷.

۱۴. ↑ شیوع بیماری‌های مقاربتی در جهان امروز و بازتاب اجتماعی

آن. (روش‌های تشخیص ، پیشگیری و درمان) - تالیف : دکتر ولی‌الله آصفی

- انتشارات انیس - تهران - چاپ اول : ۱۳۷۲

۱۵. ↑ ۱۵/۱۱/۱۵

Kumaranayake, L. and Watts, C.. «Resource allocation and priority setting of HIV/AIDS interventions: addressing the generalized epidemic in sub-Saharan Africa». (۴)، ۲۰۰۱، ۴۵۱-۴۶۶.

۱۶. ↑ شیوع بیماری‌های مقاربتی در جهان امروز و بازتاب اجتماعی

آن. (روش‌های تشخیص ، پیشگیری و درمان) - تالیف : دکتر ولی‌الله آصفی

- انتشارات انیس - تهران - چاپ اول : ۱۳۷۲

۱۷. ↑

Holmes, C. B., Losina, E., Walensky, R. P., Yazdanpanah, Y., Freedberg, K. A.. «Review of human

immunodeficiency virus type ۱-related opportunistic infections in sub-Saharan Africa». (۵)، ۲۰۰۳ ۶۵۶-۶۶۲.

۱۸. ↑ وبگاه ورلد پرس (عکس سال ۱۹۸۶ میلادی). بازدید در تاریخ ۱۳ اوت ۲۰۰۷.

۱۹. ↑ شیوع بیماری‌های مقاربتی در جهان امروز و بازتاب اجتماعی آن. (روش‌های تشخیص، پیشگیری و درمان) - تالیف: دکتر ولی‌الله آصفی - انتشارات انیس - تهران - چاپ اول: ۱۳۷۲

۲۰. ↑ <http://hivinsite.ucsf.edu/InSite?page=ar-06-01>
۲۱. ↑ Positive Approach - The AIDS Book: Creating A
) - ISBN: ۱۹۸۸, ۱Publisher: Hay House (August
۰۹۳۷۶۱۱۳۲۸

۲۲. ↑ وبگاه رسمی ایمد. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.

۲۳. ↑ Animal Science. بازدید در تاریخ ۱۱ اوت ۲۰۰۷.

۲۴. ↑ Positive Approach - The AIDS Book: Creating A
) - ISBN: ۱۹۸۸, ۱Publisher: Hay House (August
۰۹۳۷۶۱۱۳۲۸

۲۵. ↑ ^{۲۵/۱} و ^{۲۵/۰} ویگاه ستاد مبارزه با مواد مخدر (روزنامه همشهری صفحه
اجتماعی ۱۰-۹-۸۴). بازدید در تاریخ ۱۵ اوت ۲۰۰۷.

۲۶. ↑ پارسینفا. بازدید در تاریخ ۱۵ اوت ۲۰۰۷.